

Stručný komentář

Zahraníční obchod – informace za květen 2009

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění snížil vývoz o 2,9 % a dovoz o 1,0 %. Trend vývoje ukazuje na pokles vývozu o 1,3 % a dovozu o 1,1 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 21,2 % (44,3 mld. Kč) a dovoz o 23,2 % (46,3 mld. Kč). Hodnota dovozu byla nejnižší od ledna 2006, hodnota vývozu od ledna letošního roku. Květen měl ve srovnání se stejným měsícem roku 2008 o jeden pracovní den méně. V důsledku oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám došlo k většímu poklesu zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 26,0 %, dovoz o 27,9 %) a zvláště na dolary (vývoz o 35,1 %, dovoz o 36,7 %).

Přebytek obchodní bilance 11,7 mld. Kč byl ve srovnání s květnem loňského roku o 2,0 mld. Kč vyšší. K meziročnímu zlepšení kladného salda přispěl především pokles deficitu bilance obchodu s minerálními palivy o 7,3 mld. Kč a chemickými výrobky o 2,0 mld. Kč. Zvýšil se přebytek obchodu se surovinami o 1,2 mld. Kč a polotovary a materiály o 0,4 mld. Kč. Negativně naopak na zahraničněobchodní bilanci působil pokles aktiva v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 7,5 mld. Kč a průmyslovým spotřebním zbožím o 1,2 mld. Kč. Bilance obchodu s potravinami a živými zvířaty a nápoji a tabákem zůstaly zhruba na úrovni května 2008.

Stroje a dopravní prostředky vykázaly pokles vývozu o 22,2 % (25,1 mld. Kč) a dovozu o 21,6 % (17,6 mld. Kč). Klesl zejména vývoz a dovoz elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 5,2 mld. Kč a 2,9 mld. Kč), silničních vozidel (o 4,6 mld. Kč a 4,9 mld. Kč), strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 4,8 mld. Kč a 2,7 mld. Kč) a telekomunikačních zařízení (o 4,7 mld. Kč a 4,0 mld. Kč). Zvýšil se pouze vývoz a zvláště dovoz ostatních dopravních prostředků (o 0,3 mld. Kč a 1,9 mld. Kč). Důvodem poklesu dovozu minerálních paliv se snížil o 41,5 % (9,0 mld. Kč) vlivem nižšího dovozu ropy (hodnotově o 50,6 %, naturálně o 19,7 %) a zemního plynu (hodnotově o 43,9 %, naturálně o 45,8 %).

Se státy EU byla bilance aktivní 36,2 mld. Kč (přebytek se meziročně snížil o 9,8 mld. Kč), s nečlenskými státy EU pasivní 24,5 mld. Kč (deficit klesl o 11,8 mld. Kč). Schodek se snížil v obchodě s Ruskem o 4,9 mld. Kč, Čínou o 2,3 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 1,8 mld. Kč, Japonskem o 1,6 mld. Kč a Kazachstánem o 0,6 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Německem o 1,0 mld. Kč a Maďarskem o 0,7 mld. Kč, naopak se snížil v obchodě s Polskem o 2,2 mld. Kč, Francií o 1,6 mld. Kč, Slovenskem o 1,4 mld. Kč, Švédskem a Itálií (shodně o 0,9 mld. Kč), Španělskem o 0,7 mld. Kč, Nizozemskem a Spojeným královstvím (shodně o 0,6 mld. Kč).

Za **posledních dvanáct měsíců** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz o 11,9 % a dovoz o 11,7 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 76,3 mld. Kč, který byl o 14,2 mld. Kč nižší. Nepříznivě saldo ovlivnil pokles aktiva v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 30,5 mld. Kč a průmyslovým spotřebním zbožím o 15,4 mld. Kč a růst deficitu v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 3,1 mld. Kč, minerálními palivy o 3,0 mld. Kč a živočišnými a rostlinnými oleji a tuky o 1,4 mld. Kč. Pozitivní vliv byl patrný u bilance obchodu s polotovary a materiály (vzestup aktiva o 20,4 mld. Kč), chemickými výrobky (snížení pasiva o 16,2 mld. Kč), nápoji a tabákem (růst přebytku o 1,5 mld. Kč) a surovinami (zvýšení kladného salda o 1,0 mld. Kč).

Přebytek obchodní bilance s členskými státy EU vzrostl o 9,5 mld. Kč, s nečlenskými státy EU byl schodek obchodu o 23,7 mld. Kč vyšší. Kladné saldo se zvýšilo v obchodě s Německem o 56,3 mld. Kč, Nizozemskem o 11,9 mld. Kč, Rakouskem a Finskem (shodně o 2,3 mld. Kč). Deficit klesl v obchodě s Japonskem o 8,8 mld. Kč a Tchaj-wanem o 5,1 mld. Kč a přechodem z pasiva do aktiva se zlepšilo saldo obchodu s Tureckem o 2,0 mld. Kč. Přebytek se naopak snížil v obchodě se Španělskem o 11,9 mld. Kč, Itálií o 9,8 mld. Kč, Belgií o 8,2 mld. Kč, Rumunskem o 7,7 mld. Kč, Spojeným královstvím o 5,9 mld. Kč, Švédskem o 4,6 mld. Kč, Polskem o 4,5 mld. Kč a Slovenskem o 3,8 mld. Kč. Schodek se prohloubil v obchodě s Čínou o 10,6 mld. Kč a Ruskem o 4,6 mld. Kč.

V **lednu až květnu** klesl vývoz o 20,1 % a dovoz o 21,9 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 59,0 mld. Kč, které bylo meziročně o 8,9 mld. Kč vyšší.

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání od 97,8 % a u přijetí od 98,1 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat.

Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nespĺnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.